

STRATÉGIAHASZNÁLAT VIZSGÁLATA IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGÉRTÉSI, SZÖVEGALKOTÁSI FELADATOK SORÁN

Az idegen nyelv elsajátítása során kiemelt fontosságúak az olvasott szövegértési és az írott szövegalkotási készségek. A két készségterület szoros összefüggését számos idegennyelv-elsajátítással foglalkozó kutatás megerősít. Stotsky számos empirikus kutatás eredményeit összevetve jutott arra a következtetésre, hogy „a jobban írók általában jobb olvasók lesznek, és többet olvasnak, mint a gyengébben fogalmazó társaik, továbbá a jobban olvasók szintaktikailag érettebben fogalmaznak” [7, p. 636].

Az utóbbi években számos kutatás tárgyát képezték a nyelvtanulási stratégiák. A vizsgalatokban leggyakrabban az általános nyelvi stratégiák feltérképezésére fókuszáltak a kutatók kérdőíves mérőeszközök alkalmazásával. [5, p. 291-360]

A nyelvi stratégiák különböző tényezőkkel való kapcsolata pl. nem, életkor, nyelvi szint, attitűd, motiváció, illetve a nyelvi készségekkel való összefüggéseire az utóbbi években figyeltek fel a kutatók, azonban specifikusan az olvasott szöveg értésével és az írott szöveg alkotásával való összefüggéseinek felderítésére kevés vizsgalat irányult. [2, p.299-328]

A rövid távú memória új megközelítésé szerint, már nem egy statikus rendszerről beszélhetünk, hanem egy „dinamikus, modális modellről, amely a tárolás mellett komplex kognitív műveleteket hajt végre” [1, p. 136-140]. A hosszú távú memóriából előhívott tudáselemek az írás során a rövid távú memóriában kerülnek feldolgozásra, és minden változtatást, amit a szövegen alkalmazunk, a munkamemória végez [6, p. 121-146].

A rövid távú memória kapacitásának kihasználása előtt viszont szükség van olyan előzetes tudásra, illetve szókincsre, amit elő is lehet hívni, és amely a hosszú távú memóriában tagolódik. [4, p. 5-12]. Szakértők szerint a pozitív nyelvi attitűd kialakítása nemcsak a tantárgy érdemjegyét határozza meg, de a tantárgyi elsajátítás mértékét és a tanulás alatt stratégiahasználatot is. [3].

Felhasznált irodalom

1. Baddeley, A. (2010). Working memory. *Current Biologyn* 20.(4.), 136–140. DOI: 10.1016/J.CUB.2009.12.014
2. Baker, W. & Boonkit, K. (2004). Learning strategies in reading and writing EAP contexts. *RELC Journal*, 35.(3.), 299–328.
3. Habók, A. & Magyar, A. (2018). The Effect of language learning strategies on proficiency, attitudes and school achievement. *Frontiers in Psychology* 8.2358. DOI: 10.3389/fpsyg.2017.02358
4. Kasper, L. F. & Petrello, B. A. (1996). Responding to ESL student writing: The value of a nonjudgmental approach. *Community Review*, 14, 5-12.
5. Oxford, R. L. & Nyikos, M. (1989). Variables affecting choice of language learning strategies by university students. *The Modern Language Journal*, 73.(3.), 291–300. DOI: 10.1111/j.1540-4781.1989.tb06367.x.

6. Pintér, H. (2009). Az írásbeli szövegalkotás. Út a tudáshoz. Magyar Pedagógia, 109.(2.), 121–146.
7. Stotsky, S. (1983). Research on reading writing relationships: A synthesis and suggested directons. Language Arts, 60.(5.), 627–642.

УДК 37.046:74:005.412(477.87)

СОФІЛКАНИЧ М.М.
Закарпатська академія мистецтв

СИСТЕМА СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКАРПАТТІ

Упродовж багатьох років в Україні розвивається ступенева мистецька система освіти, яка складається із початкових закладів освіти (школи мистецтв, студії музичного, хореографічного та образотворчого мистецтва та ін.), коледжів та закладів вищої освіти мистецького спрямування. У своїй роботі заклади мистецького спрямування керуються Конституцією України, Державною національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ століття), Законами «Про освіту» (2017 р. із змінами), «Про позашкільну освіту», (2000 р. із змінами 2018 р.), Концепціями «Позашкільної освіти та виховання», «Сучасної мистецької школи» (2017 р.); Комплексною програмою художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах (2004 р.) та іншими нормативно-правовими актами [1].

Система ступеневої художньої освіти Закарпаття пройшла довгий шлях випробувань, пошуків і становлення. Процес активного розвитку художнього життя Закарпаття припадає на ХХ ст., адже саме тоді було виховано ціле покоління художників, представників живопису. Цей феномен отримав назву «Закарпатська школа живопису». Провідна роль належала А.Ерделі та Й. Бокшаю. Ними було підготовлено першу плеяду художників Закарпаття з числа студентів семінарії чи гімназії. Публічна школа рисунку відкрита корифеями у 1927 році, а згодом, - училище прикладного мистецтва (1946 р.), яке відіграло важливу роль у цьому процесі [4, с.28].

Проблемам мистецької освіти Закарпаття та виховання учнівської молоді частково розкрита у дослідженнях Т. Беднаржової, В. Гомонная , М. Зимомрі, М. Кляп, Т.Мочан, В. Росула, Т.Росул, В. Сагарди, С. Федаки. На особливу увагу заслуговує ґрунтовне дослідження І.Небесника «Розвиток художньої освіти Закарпаття» та А.Волощук «Система художньої освіти школярів у спадщині З. Баконія (1946-1989рр)».

У 1946 році учень Й.Бокшя по Ужгородській гімназії З.Баконій продовжує естафету позашкільної роботи з обдарованою молоддю в Ужгородському Палаці піонерів. Навчання образотворчому мистецтву в студії З.Баконія вплинуло на визначення життєвого шляху багатьох закарпатських художників-педагогів, які, отримавши художню базу, згодом продовжили своє навчання у художніх закладах вищої освіти, повернулися і стали педагогами у школах мистецтв Закарпаття, Коледжі мистецтв ім.А.Ерделі та Закарпатській академії мистецтв [1; 4].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>